

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Žalany

Číslo projektu: CZ. 1.07/1.4.00/21.3210

Téma sady: Zeměpis 6. – 7.

Název DUM: VY_32_INOVACE_6B_15_Zeměpisná_síť

Vyučovací předmět: Zeměpis

Název vzdělávacího materiálu: Zeměpisná síť

Autor: Mgr. Barbora Jurčíková

Datum vytvoření: červen 2013

Anotace: Materiál je určen pro výklad a především aktivní procvičování tématu „Zeměpisná síť“.

Očekávaný výstup: Žák vysvětlí základní pojmy – rovnoběžky, poledníky, zeměpisná síť, rovník apod. Prakticky se orientuje v jednoduchém náčrtku mapy, později v konkrétních mapách.

Věková skupina, ročník: ZŠ, 6. tř.

Metodické pokyny: Žáci pracují podle zadání na snímcích, mohou sami vyhledávat potřebné informace, dokreslují do připravených schémat (ideálně zároveň do vlastních náčrtků do sešitů). Poté je velmi důležitý praktický nácvik, který uvádí poslední snímky – je vhodné nejprve začít na jednoduchém náčrtku, na němž si děti nejprve upevňují orientaci a zároveň mohou vytvářet určité obrazce, teprve poté je dobré přejít již k mapám.

Pomůcky: školní sešit, atlas, nástěnná mapa.

Časový harmonogram: 45 min.

ZĚMĚPISNÁ SÍŤ

Proč potřebujeme zeměpisnou síť?

- o Proto, abychom mohli určit polohu jakéhokoliv místa na zemi.
- o Jedná se o **MYŠLENOU** síť čar, které nám toto určování umožní.
- o Tyto čáry mají ale přesná pravidla – nelze si je nakreslit libovolně.

POLEDNÍKY

Jedná se o linie - polokružnice, které spojují oba póly
– severní a jižní. Všechny jsou stejně dlouhé!
Místa spojená jedním poledníkem mají stejný čas.

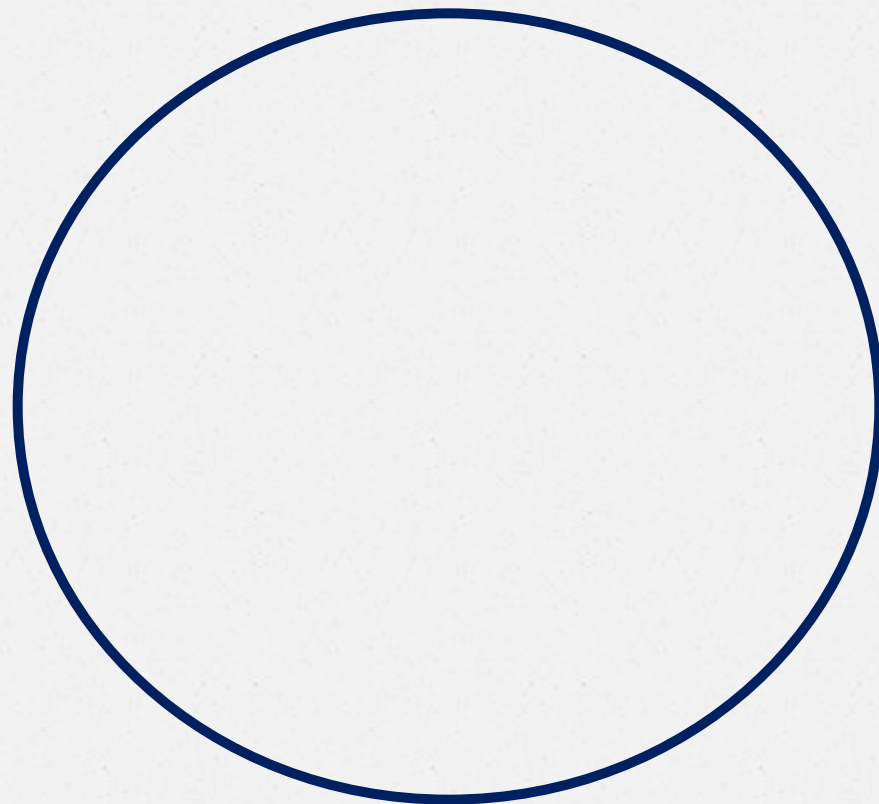
Zemi si znázorníme jako kružnici. Každá kružnice má
 360° . (180° na každé polokouli).

Na Zemi znázorňujeme 360 poledníků po 1°

NAZNAČTE POLEDNÍKY

Sever

Jih

POLEDNÍKY

Určujeme jako např. 50° východní zeměpisné délky. (vzd)

ROVNOBĚŽKY

Hlavní rovnoběžkou je **rovník**. Najdi ho na mapě. Označujeme ho jako 0° . Měří kolem 40 tisíc km.

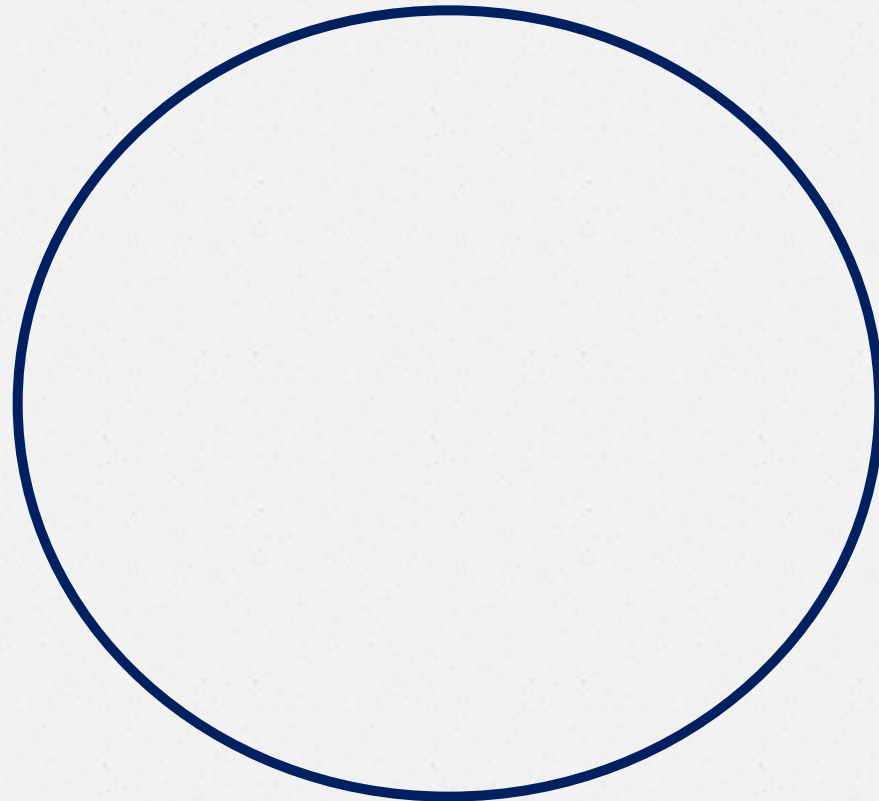
Všechny ostatní rovnoběžky jsou rovnoběžné s rovníkem.

Jejich délka se směrem k pólům zkracuje. Vždy jsou **kratší**, než rovník.

Počítám je 90° na sever, 90° na jih.

Naznačte rovnoběžky

Sever

Jih

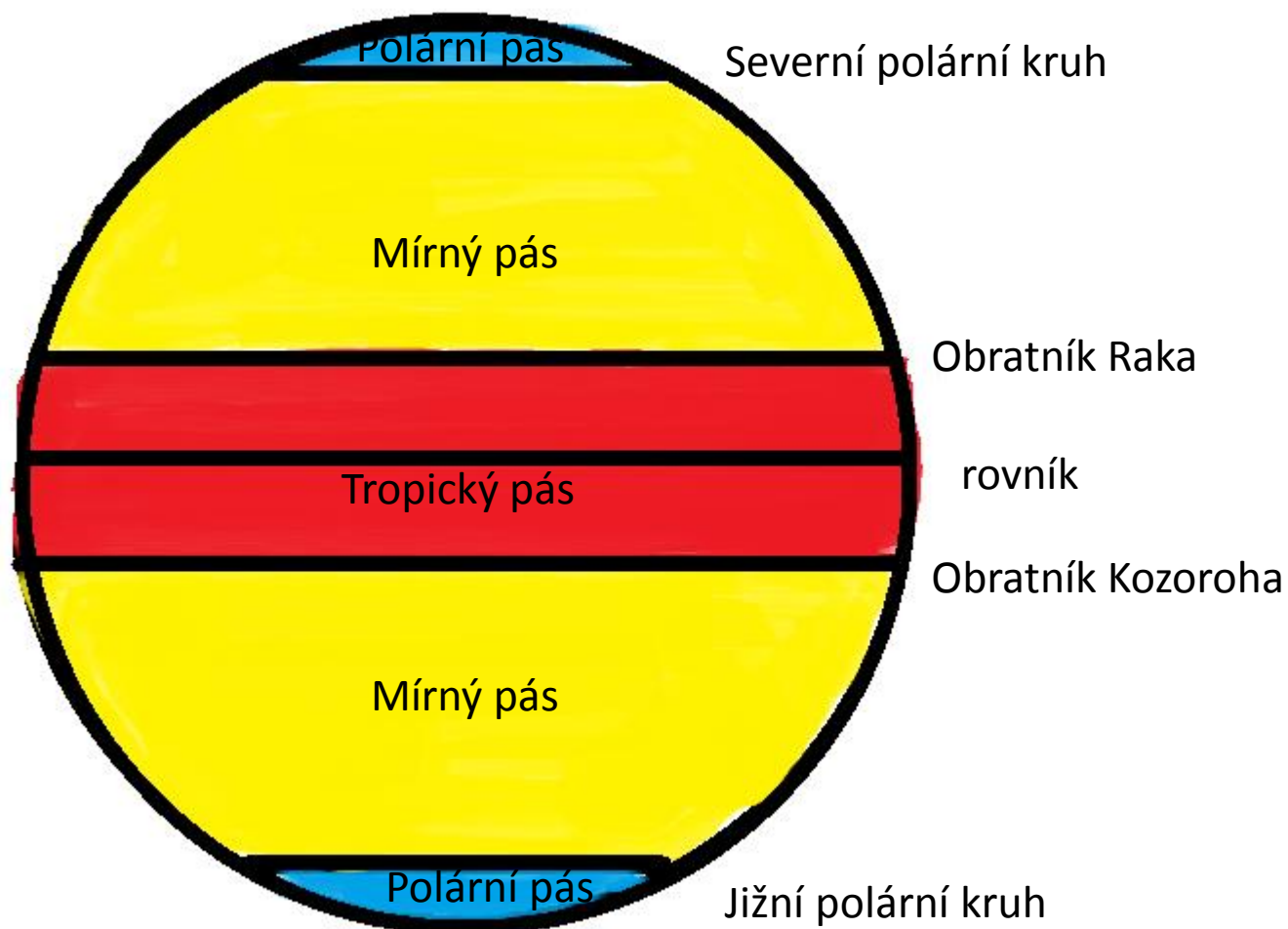
ROVNOBĚŽKY

Dělí Zemi na dvě
pomyslné polokoule:
severní a jižní

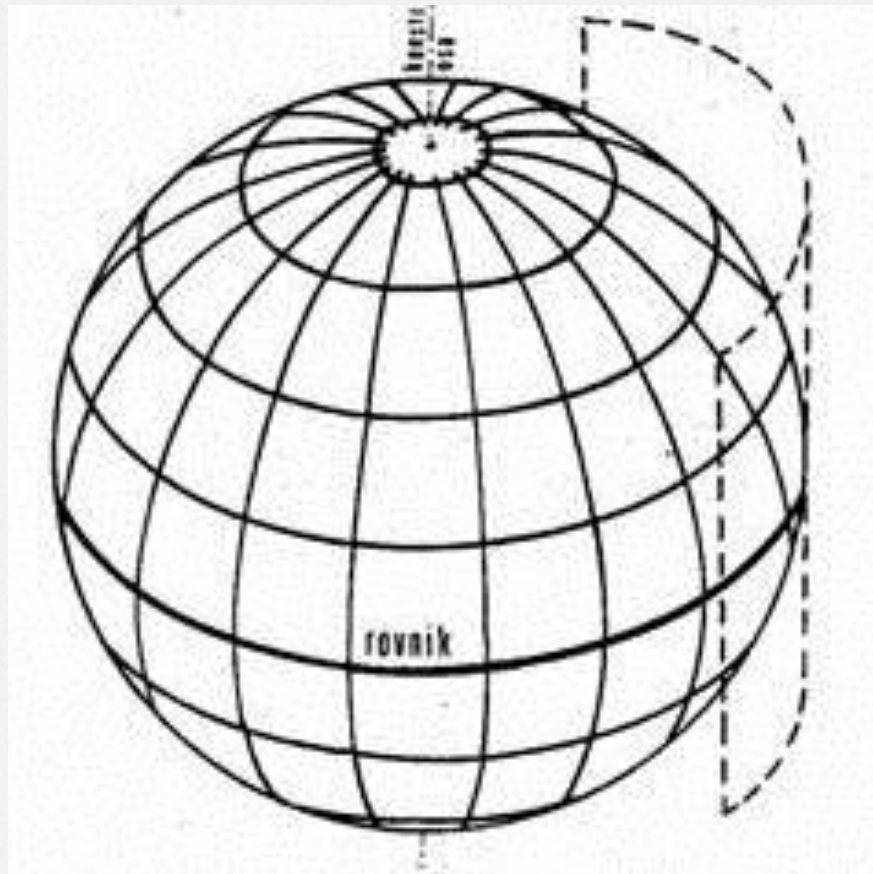
Nejvýznamnější
rovnoběžka je **rovník**
Kudy prochází?

Určujeme jako např. 50° severní zeměpisné šířky. (szš)

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ROVNOBĚŽKY

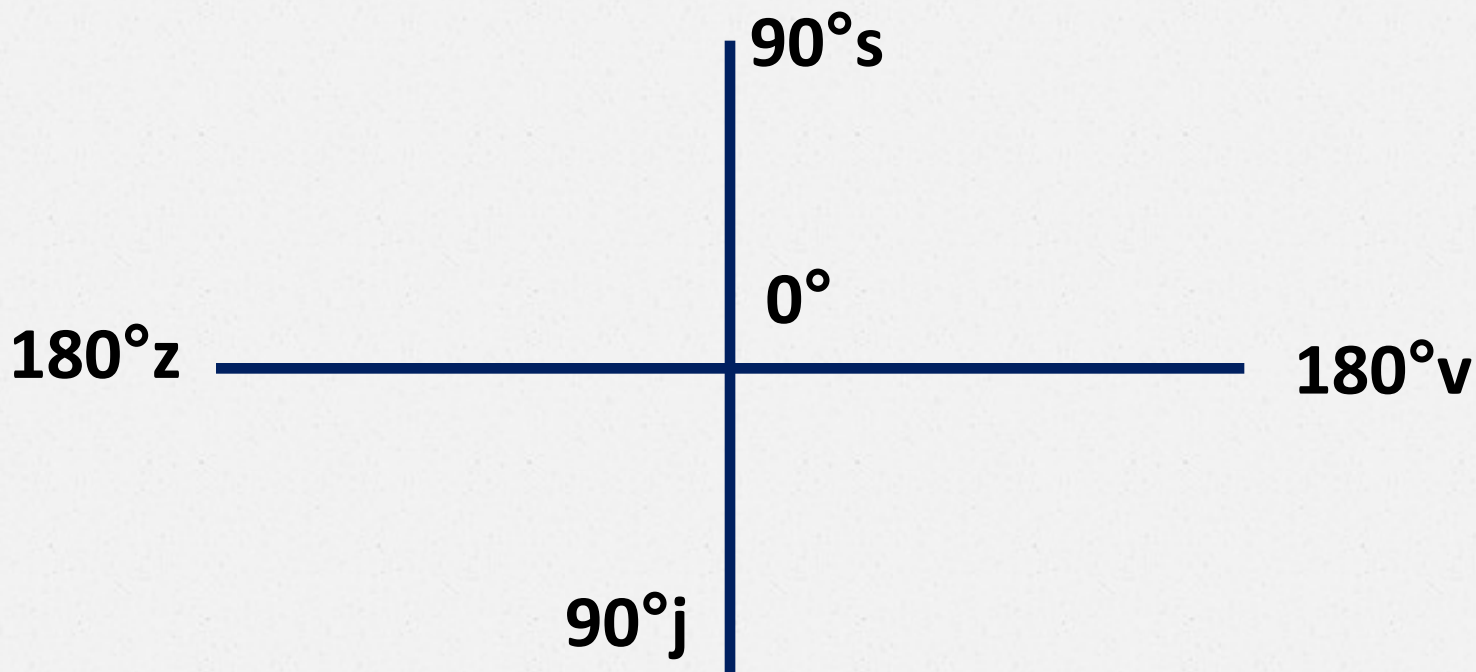

KDYŽ SPOJÍME POLEDNÍKY A ROVNOBĚŽKY...

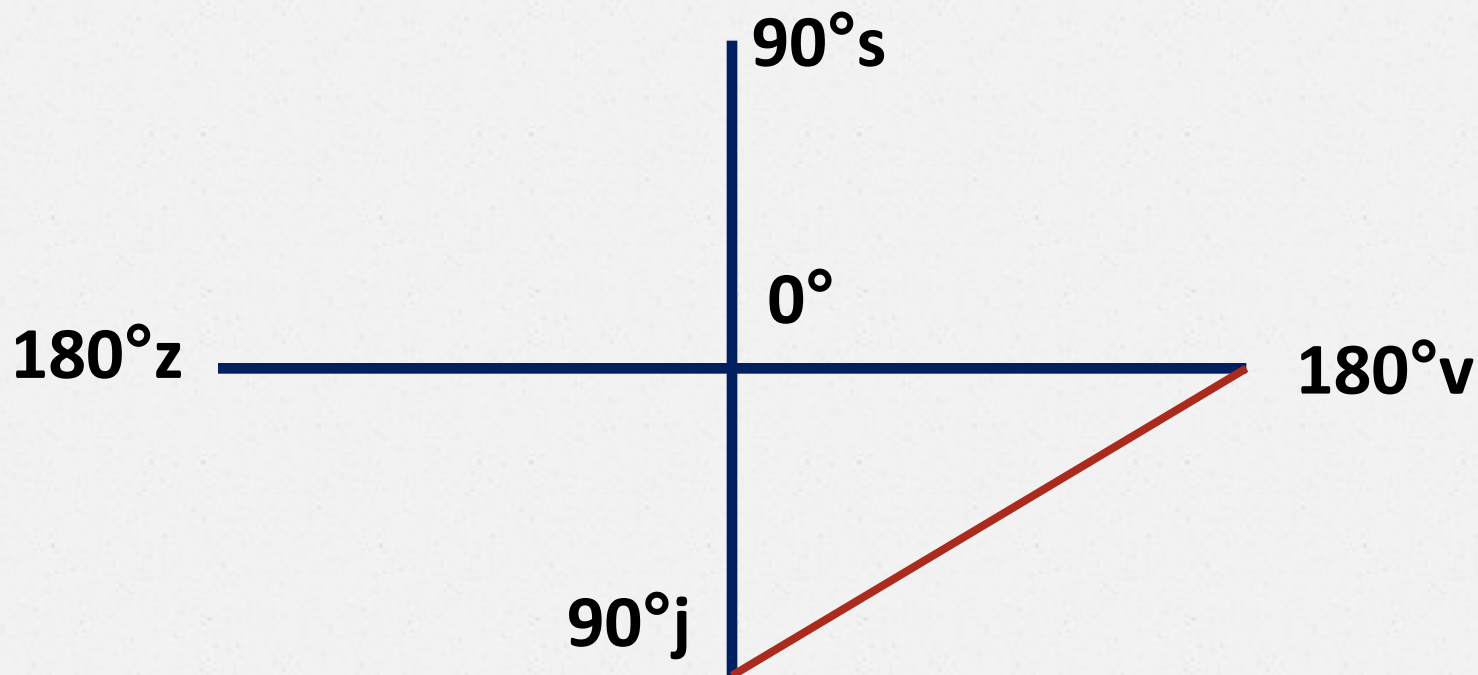
ORIENTACE V ZEMĚPISNÉ SÍTI

Připravte si do sešitu náčrtek kříže – rovník, nultý poledník, označte je.

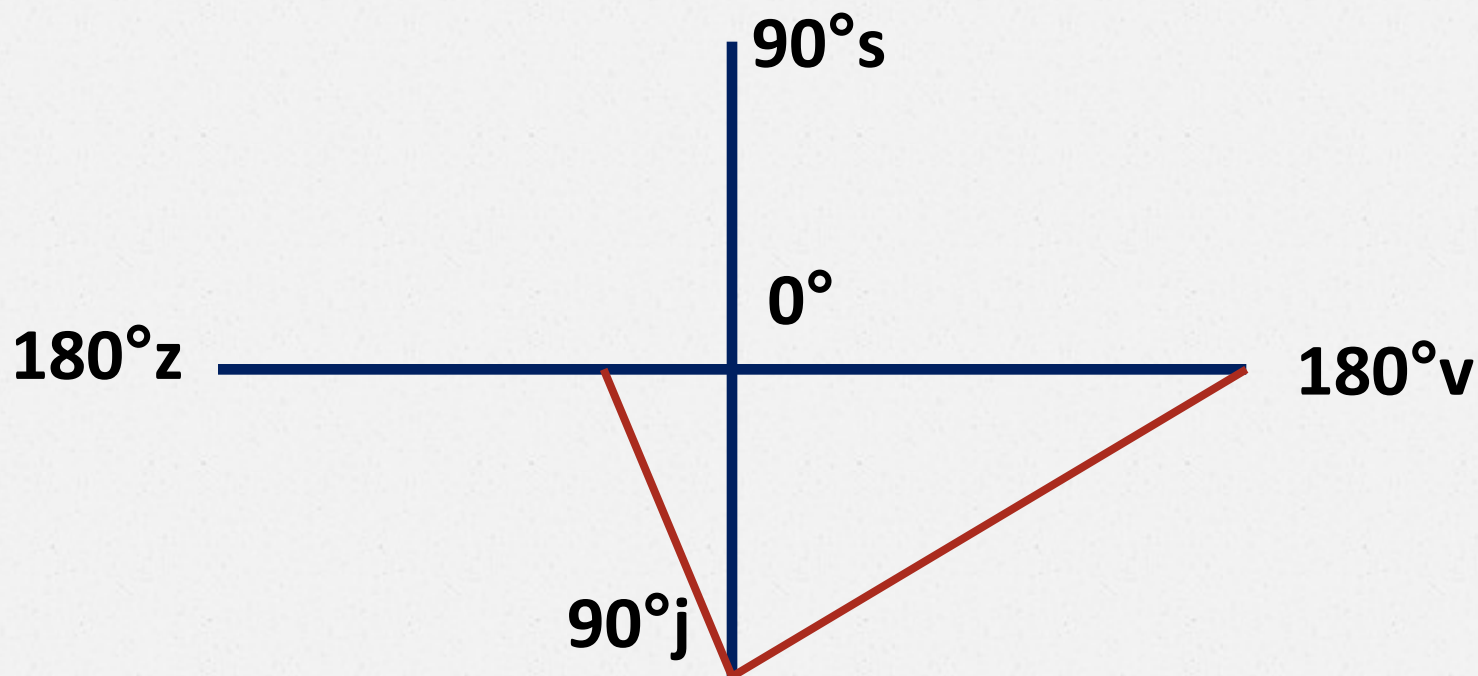
ORIENTACE V ZEMĚPISNÉ SÍTI

Nyní vycházejte z bodu 180° v.d., 0° šířky.
a posuňte se na 90° j.š. 0° délky.

ORIENTACE V ZEMĚPISNÉ SÍTI

Pokračujte na 45° z.d., 0° šířky.

ORIENTACE V ZEMĚPISNÉ SÍTI

Kdo bude diktovat dále?

DOPLŇ DEFINICE

Nejdelší rovnoběžka.

Nultý poledník Zemi rozděluje na...

Na severní a jižní polokouli Zemi rozděluje ...

Ravnoběžky jsou s rovníkem.

Poledníky spojují ...

Zdroje dat, obrázků

- o Autorem materiálu a všech částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Barbora Jurčíková
- o Použitý software: MS Power Point 2007
- o BRYCHTOVÁ, Šárka; BRINKE, Josef; HERINK, Josef. *Planeta Země. Zeměpis*. Praha: Fortuna, 2001, ISBN 80-7168-475-9.
- o Obr. na snímku 12: AUTOR NEUVEDEN.
Geografie.webzdarma.cz - Obr. 1 - 2 [online]. [cit. 19.8.2013].
Dostupný na WWW:
<http://www.geografie.webzdarma.cz/klas-zobr.htm>